

A scenic landscape featuring two mountain bikers in the foreground, riding away from the viewer on a gravel path. The biker on the left wears a blue helmet and a brown backpack, while the one on the right wears a black helmet and a black backpack. They are riding on a light-colored gravel path that winds through a lush green valley. In the background, there are rolling green hills dotted with small wooden houses and surrounded by dense evergreen forests. A large, rugged mountain with patches of snow and rocky outcrops rises in the distance under a sky with scattered white clouds.

Knjižica kolesarskih izletov po gorenjskih občinah,
vključenih v sistem izposoje koles Gorenjska.bike

Zapeljan po Gorenjski

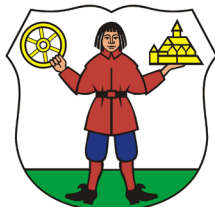
OBČINA JESENICE

MESTNA OBČINA
KRANJ

Občina Naklo

OBČINA RADOVLJICA

CIPRA
ŽIVETI
V ALPAH

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

CLLD
LEADER

GORENJSKA.BIKE

Poslovno podporni center Kranj
Regionalna razvojna agencija Gorenjske

Zapeljan po Gorenjski: knjižica z izleti po občinah, vključenih v sistem Gorenjska.bike

Lektura: Tadej Turnšek

Oblikovanje: Lučka Berlot

Fotografija na naslovnici: Gorsko kolesarjenje, Tržič. Jošt Gantar.

CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp, Občina Jesenice, MO Kranj, Občina Naklo, Občina Radovljica, Občina Tržič

2020, 2000 izvodov

Izdano s sofinanciranjem Evropskega sklada za regionalni razvoj

Operacija Hitro s kolesom: po opravkih, na izlet po domači ali sosednji občini

Gorenjske občine Jesenice, Kranj, Naklo, Radovljica in Tržič so v letu 2017 pristopile k izdelavi Celostnih prometnih strategij občin (CPS). Cilj teh dokumentov je trajnostno prometno načrtovanje, ki podpira trajnostno mobilnost – hojo, kolesarjenje in javni potniški promet.

Trajnostne mobilnosti ne moremo uresničevati brez ureditve primernih površin za hojo in kolesarjenje. Zato so se občine zavezale nadalje vlagati v razvoj površin za pešce in kolesarje, in ne le za osebne avtomobile. S spodbujanjem hoje in kolesarjenja namreč vsem občanom in obiskovalcem omogočajo varno premikanje – hkrati pa tudi skrbijo za zdravje in varovanje okolja.

V občinah se je hitro pokazala potreba po enotnem, regijskem upravljanju površin za kolesarje, zato smo leta 2017 v sodelovanju z regionalno razvojno agencijo BSC Kranj in CIPRO Slovenija, društvom za varstvo Alp, začeli z operacijo Hitro s kolesom in uspešno pridobili podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj (pristop CLLD).

Z operacijo smo vzpostavili enotno regijsko mrežo izposoje koles – sistem Gorenjska.bike, ki uporabnikom (prebivalcem in obiskovalcem) omogoča kolesarjenje iz ene občine v drugo oz. iz enega urbanega naselja v drugega.

Sistem je enostaven za uporabo. Kako začeti in na kakšen način ga lahko koristite, si preberite na www.gorenjska.bike. Naj vas izleti navdahnejo k temu, da si tudi vi izposodite kolo in z njim raziščete našo krasno Gorenjsko.

Srečno pot!

Kazalo

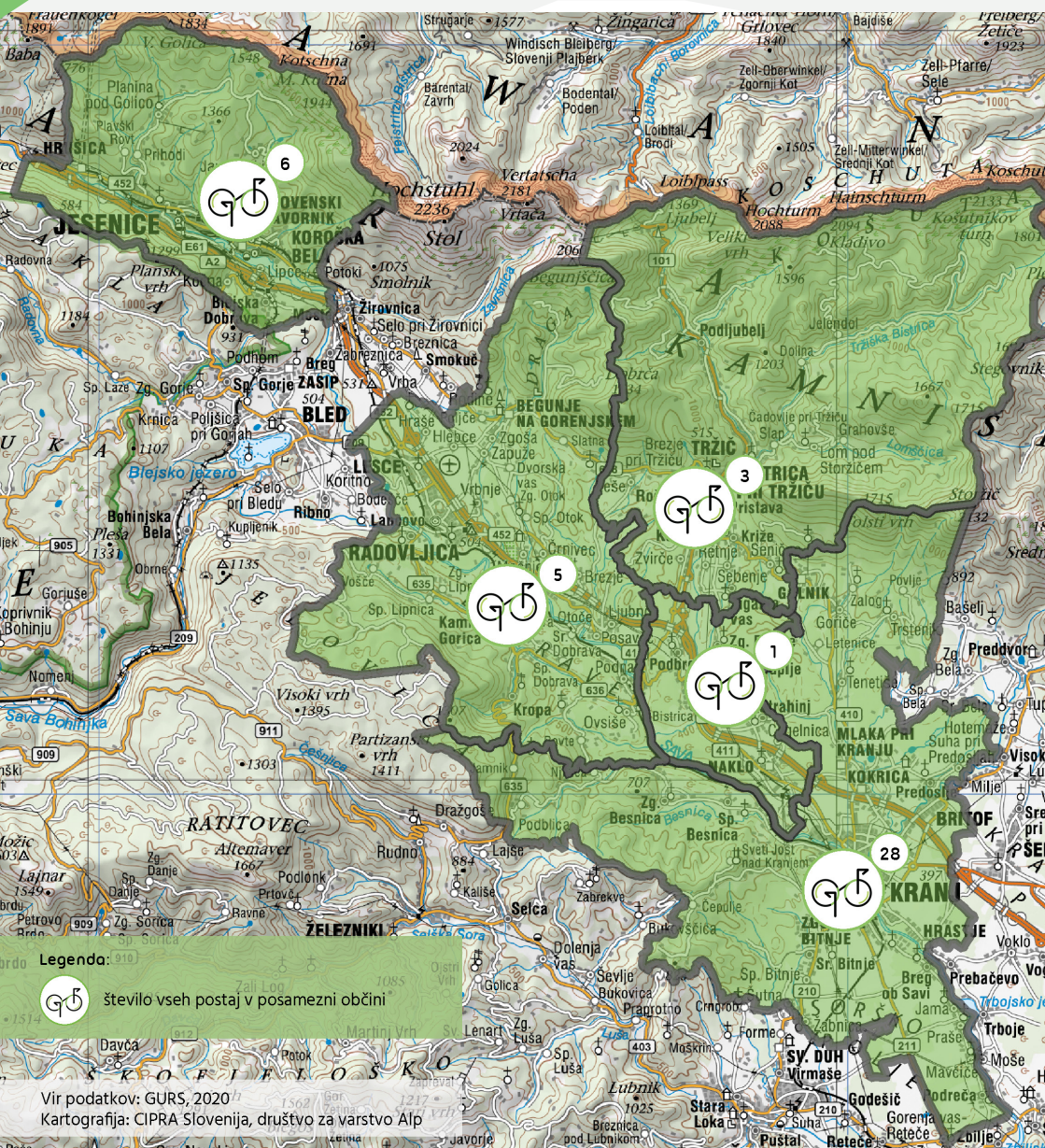
Kranj 6

Naklo 10

Tržič 13

Jesenice 15

Radovljica 18

Kranj

Kranj, »mesto na skali«, je znano po svoji bogati preteklosti. Območje starega mesta je bilo poseljeno vse od obdobja Kelto v prvem tisočletju pred našim štetjem.

V 10. stoletju je bil Kranj središče Kranjske krajine, predhodnice Vojvodine Kranjske.

Ob koncu srednjega in v začetku novega veka je mestno obzidje z obrambnimi stolpi, gradom in orožarno Škrlovec varovalo mesto z zahodne, savske strani.

V 13. stoletju je Kranj kot trgovsko središče dobil mestne pravice. Mesto se je iz sejemske-obrtnega razvijalo v industrijsko mesto.

S čim nas Kranj vabi danes? Odpravite se lahko na raziskovanje zgodovinskega mestnega jedra, v njegovi bližini si lahko oddahnete ob kanjonu reke Kokre ali zadihate v Prešernovem gaju. Mesto privablja tudi z raznovrstnimi kulturni dogodki, festivali in koncerti, njegova okolica pa z različnimi tematskimi potmi (kolesarjenje, pohodništvo, jahanje), z raziskovanjem podeželja in tradicionalnih delavnic z mojstri domače obrti ter s športnimi dogodki.

Udin boršt, Kranj. Jošt Gantar.

Postajališča

1. Kranj – Mestna knjižnica Kranj (20 ključavnic)
2. Kranj – Čebelica
3. Kranj – Planina otok (20 ključavnic)
4. Kranj – Športni center (20 ključavnic)
5. Kranj – Šorlijevo naselje (20 ključavnic)
6. Kranj – Osrednja lekarna
7. Kranj – Planina I
8. Kranj – Planina III
9. Kranj – Zlato polje
10. Kranj – Zdravstveni center
11. Kranj – Vodovodni stolp
12. Kranj – Čirče I
13. Kranj – Klanec
14. Kranj – Železniška postaja
15. Kranj – Kulturni dom Primskovo
16. Kranj – Elektro Gorenjska
17. Kranj – Park Brdo
18. Kranj – Kokrica
19. Kranj – Mestno pokopališče Kranj
20. Kranj – Orehek
21. Kranj – Drulovka
22. Kranj – Jernejeva ulica
23. Kranj – Vrečkova ulica
24. Kranj – SS Čirče II
25. Kranj – Baragov trg
26. Brdo – Park Brdo
27. Britof – Britof
28. Predoslje – KD Predoslje

Predlog izletov:

1.

Grad Brdo

3 km; 15 min

Udin boršt

3 km; 15 min

Naklo

7 km; 35 min

Grad Brdo

2.

Mestna knjižnica Kranj

3 km; 15 min

Prešernovo gledališče

3 km; 15 min

Grad Brdo

7 km; 35 min

Pavšlarjeva hiša

0,5 km; 3 min

...

Gorenjski muzej (grad Khislstein)

0,1 km; 1 min

Mestna knjižnica Kranj

Grad Brdo, zgrajen v začetku 16. stoletja, je prvi renesančni dvorec na Kranjskem, v času protestantizma pomemben center razvoja, danes pa najbolje vzdrževan slovenski grad, ki služi kot glavni državni protokolarni objekt. Drevoredi, ribniki in gozdovi okrog gradu se razprostirajo na skoraj 500 hektarih in ponujajo lepe sprehode v čudoviti naravi, ogledati si je mogoče konjušnico in konje v maneži, se posladkati v Kavarni Zois

...

Pungert leži na koncu starega mestnega jedra in ponuja lep razgled na kanjon reke Kokre s svojevrstnega prozornega razglednega mosta.

Tukaj je tudi edini v celoti ohranjen srednjeveški obrambni stolp iz 16. stoletja, v katerem se dandanes pripravljajo ustvarjalne delavnice za otroke, ob pravoslavni cerkvi je tudi kavarna Cafe galerija Pungert Kranj, v kateri so pogosto fotografske ali umetniške razstave, medtem ko se otroci lahko sprostijo na prostornem in z raznovrstnimi igrali in plezali opremljenem igrišču.

Kanjon reke Kokre se nahaja 30 metrov pod samim mestom Kranj in je drugi najvišji mestni kanjon v Evropi. Reka je ob koncu ledene dobe v konglomerat vrezala 1,5 km dolg kanjon. Po njem se je mogoče tudi sprehoditi, saj je urejen z lesenimi mostom in sprehajalnimi potmi, in uživati v šumenju reke in zelenem rastju, nad katerim se dviguje mogočno skalovje.

Grad Khislstein je del mestnega obzidja, ki je nekoč imelo osem stolpov s strateško funkcijo pred napadi, danes pa se tu odvijajo kulturna doživetja, med drugim poletni koncerti pod grajsko lipo, večji koncertni ali gledališki dogodki pa v Letnem gledališču Khislstein, ki se nahaja v objemu srednjeveškega obzidja v obliki amfiteatra.

V gradu je tudi Gorenjski muzej, ki vseskozi pripravlja tematsko različne razstave in druge kulturne dogodke.

Meščanske hiše v starem mestnem jedru so pomemben del identitete mestnega življenja. Stoletja so združevale obrtno oziroma poslovno dejavnost v pritličju in bivalno funkcijo v zgornjem nadstropju. Med najlepšimi so Pavšlarjeva, Mitničarska, Layerjeva in Mestna hiša. Vsekakor vredne ogleda ne samo iz zunanje strani, saj se tudi za njihovimi vrati dogaja marsikaj.

Pavšlarjeva hiša, Kranj. Jošt Gantar.

Ali veste?

Srednjeveška zasnova mestnega jedra Kranja je zgrajena v značilni piramidalni obliki, ki jo poudarjajo cerkveni zvoniki. Druga značilnost je os sever-jug, ki jo nakazuje vizualna povezava zvonika kranjske župne cerkve in vrha Storžiča. Nedvomno načrtna postavitev višinskih dominant po mestnem prostoru uvršča Kranj med kompozicijsko najbolj pretehtane urbane organizme pri nas in v Srednji Evropi.

Naklo

Občina Naklo leži v Ljubljanski kotlini, na Kranjski ravnini, in sicer sredi nakelske doline med dvema najstarejšima terasama Save in Tržiške Bistrice. Z obeh strani jo obdaja gozdna površina Dobrave in Udin Boršta.

V virih se Naklo prvič omenja v 13. stoletju. Srednji vek so zaznamovali turški vpadi, dvakrat ga je oblegala tudi Napoleonova vojska. V tej dobi je bilo Naklo gručasto kmečko naselje, nanizano okrog cerkve.

Do prihoda železnice (1908) so se Naklani ukvarjali s poljedelstvom. Današnja občina Naklo združuje tri centre in kar 13 naselij: Bistrica, Cegelnica, Gobovce, Malo Naklo, Naklo, Okroglo, Podbrezje, Polica, Spodnje Duplje, Strahinj, Zadruga, Zgornje Duplje in Žeje.

Poleg lepe in ohranjene naravi, prijaznih ljudi in zgodovinskih znamenitosti občino Naklo odlikuje tudi pestra turistična ponudba – spoznajte jo s kolesom!

Postajališča:

1. Naklo - Postaja Naklo Športni park

Predlog izletov:

1.

Naklo

1,5 km; 10 min

Strahinj

2,5 km; 15 min

Duplje

3,5 km; 20 min

Podbrezje

6 km; 35 min

Naklo

2.

Naklo

1 km; 5 min

Cegelnica

1 km; 5 min

Strahinj

3 km; 20 min

Duplje

2 km; 15 min

...

...

Pod Krivo jelko

5 km; 30 min

Udin boršt

4 km; 20 min

Tenetiše

3,5 km; 15–20 min

Bobovek

5 km; 30 min

Naklo

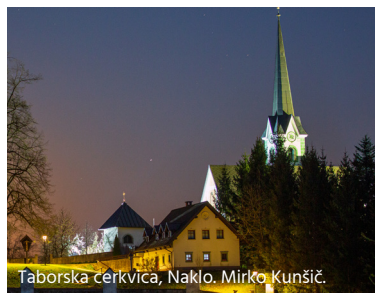

Občina Naklo. Mirko Kunšič.

Vogvarjeva hiša je lesena, preko 200 let stara stavba s pritličnim stanovanjskim in enonadstropnim gospodarskim poslopjem v naselju Spodnje Duplje. Danes je v stanovanjskem delu urejen etnografski muzej s tipično opremo tedanjih bivalnih prostorov.

Udin boršt je eden izmed zadnjih sklenjenih območij nižinskih gozdov v osrednji Sloveniji. Nahaja se na ledeniški terasi iz apnenčastega konglomerata, zaradi česar je pretrt s številnimi kraškimi jamami, vrtačami in izviri. Predstavlja tudi najboljši primer konglomeratnega krasa v Sloveniji.

Taborska cerkevica z vitkim zvonikom in kapelico stoji na taborski vzpetini, kjer se nahajajo tudi kužno znamenje, križ in kapelice križevega pota s kalvarijo. V cerkvici se nahaja nešteto velikih in malih umetnin, nekatere vrhunske umetniške vrednosti, druge plod ljudskega, včasih skoraj narodnega slikarstva. Bogastvo cerkvice sta sliki Ivane Kobilce in Leopolda Layerja ter freske Izidorja Moleta. Ko se počasi sprehodimo po njej in se zaziramo v kipe, slike, freske, začutimo dih preteklih stoletij.

Taborska cerkevica, Naklo. Mirko Kunšič.

Kmetija Matijovc leži v Podbrezjah. Na njej sedaj gospodari že deseti rod Jegličev (ta priimek je v družinski kroniki zapisan že leta 1630). Z integrirano pridelavo sadja se ukvarjajo že več kot 30 let, 20 let tako gojijo tudi zelenjavo. Leta 2018 je njihovo sadjem in njegova predelava del nabora "Izbrane kakovosti Slovenije". Priskrbite si izbrano in zdravo malico!

Podbreška potica je dokaz, kako lahko skupina aktivnih vaščanov uspešno razvije in promovira blagovno znamko, ki izvira iz tamkajšnje sadjarske tradicije. Potica je uvrščena tudi v katalog Okuse Gorenjske in je v prosti prodaji ni mogoče kupiti, pečejo jo le certificirane mojstrice domačinke. V vasi je kar nekaj kmetij, kjer lahko kupite sadjarske, poljedelske in mlekarke pridelke. Ena izmed njih je Kmetija Matijovc.

Kamp Trnovc deluje v okviru turistične kmetije. Sredi zelenja stoji velika kmečka hiša, v kateri je bil nekoč mlin. Danes je hiša preurejena v gostinski objekt, kjer vam postrežejo z izvrstnimi domačimi jedmi. Lokacija kampa je idealna za ljudi, ki radi raziskujejo okolico neokrnjene narave, predvsem s kolesarjenjem in pohodništvom. V kampu je urejen sanitarni objekt, celoten kamp je ponoči osvetljen, ob kampu pa so urejena tudi teniška igrišča, balinišče in otroško igrišče.

Kamp Trnovc, Naklo. Mirko Kunišč.

Alli veste?

Konec 19. in v prejšnjem stoletju so v Naklem dobro služili s prevozništvom. V mestu je bila prekladalna postaja za furmane, ki so svoje blago vozili iz Postojne in Kopra, Naklanci pa so jo tovorili dalje na Koroško in v Italijo. Blago je bila dobra vaba za rokovnjače. Njihove sledi še danes najdete v Udin Borštu! Zbirali so se pri Krivi jelki in tam radi *finfrali* (prirejali rokovnjaške veselice).

Tržič

Nastanek in razvoj Tržiča sta povezana s prastaro potjo, ki je še v času Rimljanov vodila z gorenjske ravnine čez prelaz Ljubelj na Koroško. Današnje naselje se je začelo razvijati ob vznožju grajskega hriba, na katerem je stal dvor, pozneje grad Neuhaus. Razvoj in obliko mesta so narekovali prometna lega, kovaštvo in fužinarstvo.

Obiskovalce Tržiča navdušuje predvsem občutek miru in neizmerne lepote gozdnih in gorskih poti. Te vabijo tako pohodnike, alpiniste, gorske kolesarje, zmajarje, padalce in turne smučarje kot tudi geologe, zgodovinarje ...

Morda pa privabijo tudi vas?

Postajališča:

1. Tržič - Postaja Tržič Občina
2. Tržič - Postaja Tržič BPT
3. Tržič - Postaja Deteljica

Predlog izletov:

Tržič

3,5 km; 20 min

Križe

4,5 km; 30 min

Golnik

6 km; 35 min

Udin boršt

4 km; 25 min

Naklo

11 km; 1h 10 min

Tržič

1.

2.

Bistrica pri Tržiču

1 km; 5 min

Tržič

4,5 km; 30 min

Dovžanova soteska

8 km; 40 min

6,5 km; 35 min

Križe (možen ogled destilarne Krucefix)

...

3,5 km; 20 min

Sebenje

3 km; 15 min

Kovor (kmetija Šlibar)

2,5 km; 15 min

Bistrica pri Tržiču

Dovžanova soteska se nahaja v osrčju Karavank in predstavlja eno od geološko najzanimivejših območij v Sloveniji. Naravni spomenik odlikuje

velika pestrost sedimentnih kamnin in številnost fosilnih ostankov. Tržiška Bistrica je z vrezovanjem struge razkrila pestro geološko dediščino. Vabimo vas, da se sprehodite po razgledni učni poti skozi sotesko in spoznate bogato geološko dediščino, ki jo je razkrila gorska reka Tržiška Bistrica, ko je vrezovala strugo v pestro kamnito skladovalnico.

Lipa v Žiganji vasi je razkošno drevo, ponos in okras vasi, ki je verjetno staro okoli 500 let. Nekateri pripovedujejo, da naj bi jo zasadil grof Žiga, ki je tu živel okoli l. 1520, drugi pa, da so jo zasadili prebivalci. Nekoč so se ob njej zbirali domačini iz vse vasi, ob sobotnih večerih in nočeh so tam prepevali. Danes se lahko skrijemo v njeno deblo in se skozenj zazremo v nebo.

Tržiški muzej v prenovljenih interaktivnih zbirkah predstavlja obrti, ki so bile nekoč na tem območju močno razvite: vse od čevljarstva, izdelave usnja, slavnih višnjevih nogavic, izdelave modrotiskanega blaga in smučarske tradicije.

Ali veste?

Stari Tržičani vedo, da so tod nekoč lazili zmaji. Eden od njih je pravzaprav povezan z nastankom Tržiča, saj naj bi se zaradi njega nad prejšnje mesto utrgal plaz. Ljudje so zbežali na nižje ležeče območje. Tam jim je bilo tako všeč, da so ostali, in z leti je zrasel Tržič. Čas pred zmaji lahko doživite v Dovžanovi soteski. V njenih stenah, starih 300 milijonov let, lahko občudujete na tisoče fosilov iz pradžine.

Jesenice

Jesenice so mesto na skrajnem severozahodu Slovenije, v objemu Mežakle in Karavank, nanizane ob oba bregova Save. Skozi Karavanke so si utrle bližnjico do Zahodne Evrope.

Nekoč so bile prepoznavne po v nebo segajočih dimnikih in prispodobi »mesta rdečega prahu«, danes so opevane kot mesto »jekla in cvetja«.

Dimniki so porušeni, prah je preteklost, jeklo pa ostaja in še danes reže kruh številnim družinam. Bele poljane cvetočih ključavnic (narcis) nam vsako pomlad razkošno razgaljajo lepote življenja. Ostaja in vse bogatejša postaja tudi dediščina – tehniška, urbanistična, naravoslovna, kulturna in športna – ki mesto ohranja, neguje in nadgrajuje. Vse to je namenjeno vam, da vam popestri vsakdan, izlet ali dopust.

Lokalni kolesarski sistem se imenuje **JeseNICE bikes**, ki pa je del sistema Gorenjska.bike.

Postajališča:

1. Jesenice - Postaja Hrušica
2. Jesenice - Postaja Plavž
3. Jesenice - Postaja TIC Jesenice
4. Jesenice - Postaja Občina Jesenice
5. Jesenice - Postaja Slovenski Javornik
6. Jesenice - Postaja Blejska Dobrava

Pogled z Jelenkamna, Jesenice. Aleš Krivec.

Predlog izletov:

1.

Stara Sava

4 km; 20 min

Slovenski Javornik

poskrbite za primerno vidnost na cesti)

6 km; 35 min

Rekreacijski park Završnica

9 km; 1 h

Avsenikov muzej

11 km; 1 h 10 min

Jesenice

2.

Stara Sava (ogled Gornjesavskega muzeja)

sprehod do

kolesarnice Občine Jesenice (Gorenjska.bike)

4,5 km; 25–30 min

kolesarnica Blejska Dobrava (Gorenjska.bike)

2–3 h; krožna peš pot skozi
sotesko Vintgar

kolesarnica Blejska Dobrava (Gorenjska.bike)

5 km; 30 min

kolesarnica TIC Jesenice (Gorenjska.bike)

kosilo v eni izmed
restavracij na
Jesenicah

Stara Sava (Gornjesavski muzej Jesenice) je osrednji del mesta Jesenice, ki je nastal na sotočju Save in hudournika Ukova. Odlikuje ga izjemno bogata železarska tradicija, ki je vidna skoraj na vsakem koraku.

Stara Sava. Foto Vidmar.

Jedro naselja na Stari Savi so predstavljali fužinski objekti, od katerih so se danes ohranili: Bucelleni Ruardova graščina, cerkev Marijinega vnebovzetja, delavska stanovanjska stavba »kasarna«, ostanki plavža in pudlovke, že obnovljen plavški dimnik, mlin ter del betonskih vodnih rak.

Stara Sava je spomenik državnega pomena, saj ima to nekdanje fužinarsko naselje izjemen urbanistični, tehnični, arhitekturni in zgodovinski pomen.

Gornjesavski muzej Jesenice prikazuje zgodovino železarstva, rudarstva, tehnike, etnologije, geologije in paleontologije na območju gornjesavske doline. Železarsko in paleontološko zbirko predstavljajo okamenele rastline in živali iz zahodnih Karavank, makete ter železarski in rudarski predmeti. Etnološka zbirka, ki se nahaja v kasarni na Stari Savi, pa prikazuje delavsko stanovanje in način življenja železarskih družin v nekdanjem jeseniškem delavskem naselju iz 30 in 40 let 20. stoletja.

Soteska Vintgar in Slap Šum z Blejsko

Dobravo: v prečudovito sotesko Vintgar se lahko preko Strme strani odpravite tudi z Blejske Dobrave, vasice v bližini Jesenic. Vintgar je veličastna in divja soteska reke Radovne. Reka se tu z mogočnim šumenjem vali čez velike previsne skale. Z razgledišča na mostu se odpira prekrasen pogled na grmeči slap Šum, ki pada 16 metrov globoko. Le nekaj minut spusta in že smo pod slapom, kjer je na frekventni točki marsikateremu obiskovalcu uspela fotografija čudežne mavrice.

Vintgar prečka tudi enoločni kamnit most bohinjske železnice, ki je več kot 30 metrov nad potjo in povezuje 53 metrov oddaljena bregova.

Vintgar, Jesenice. Aleš Košir.

Rekreacijski park Završnica se nahaja v dolini Završnice, ki jo je izoblikoval potok Završnica. Povirje ima visoko v gorah med Begunjščico in Stolom, izliva pa se v Savo Dolinko. V spodnjem delu je akumulacijsko jezero, ki je nastalo zaradi potreb elektrarne. Predstavlja eno izmed priljubljenih izhodišč za pohodnike in kolesarje. Krožno trim stezo okrog Završniškega jezera sestavlja 12 točk v dolžini dveh kilometrov.

Ali veste?

Slovensko planinsko društvo je bilo pred prvo svetovno vojno eno vidnejših društev pri nas. Takratno vodstvo se je z globoko narodno zavestjo in velikim planinskim navdušenjem lotilo izvajanja mnogo aktivnosti, s katerimi so ohranjali »slovensko lice slovenskim goram«. Kranjska sekcija Nemško-avstrijskega planinskega društva pa si je, nasprotno, prizadevala za nemškega: markirali so planinske poti in jih opremljali z nemškimi napisi, gradili so tudi svoje postojanke (npr. na Golici, od l. 1892).

Na Jesenicah je 19. aprila 1903 potekal ustanovni zbor kranjskogorske podružnice Slovenskega planinskega društva. Zadali so si, da na vrhu Golice postavijo svojo postojanko. Denar zanjo so zbirali s pomočjo dobrodelnih vrtnih veselic in iger na srečo, a so se tudi zadolžili. Z delom so hiteli, saj niso hoteli, da bi jih nemška sekcija prehitela.

Na pomoč so priskočili številni kmetje z Jesenic in Dovjega in začeli z volovsko vprego dovažati les kar iz svojih gozdov. Za svoj trud niso zahtevali nikakršnega plačila. Slavnostna otvoritev koče je bila leta 1905. Poimenovali so jo po starosti slovenskega gornišтва, Francu Kadilniku.

Radovljica

Vasica, ki je ležala na območju današnje Radovljice, se v virih prvič pojavi v 13. stoletju (omenjajo cerkev sv. Petra v Radovljici), a je takrat obstajala že nekaj stoletij. V 15. stoletju so se Radovljici pri svojem pohodu po Gorenjskem grozeče približali Turki, v nevarnosti je bila tudi, ko so se turške čete po Gorenjski usmerjale na Koroško.

Srce in duša današnjega mesta je Linhartov trg, ki je eno najlepših starih mestnih jeder v Sloveniji. Danes na njem domujejo muzeji, v mestu pa odlične restavracije in številne nastanitve. Ob starem mestnem jedru je urejen park, ki je ostanek nekdanjega baročnega parka. Ob glavni cesti skozi Radovljico se proti radovljiškemu kopališču vrstijo secesijske vile. Skozi leto se v mestu vrstijo dogodki, prireditve in festivali, k raziskovanju ali oddihu pa kličejo tudi bližnje reke in gore.

Postajališča:

1. Radovljica – Radovljica center
2. Radovljica – Radovljica zahod
3. Radovljica – Lesce center
4. Radovljica – Lesce sever
5. Radovljica – Begunje center

Spomladansko kolesarjenje, Radovljica. Jošt Gantar.

Predlog izletov:

1.

Radovljica

2,5 km; 15 min

Lesce (obe izposojevalnici)

1,5 km; 10 min

Hraše

1,5 km; 10 min

Studenčice

3 km; 15–20 min

Vrba

1 km; 5–10 min

Breznica

4 km; 25 min

Poljče

0,5 km; 5 min

Begunje (izposojevalnica)

1,5 km; 10 min

Zapuže

0,7 km; 5–10 min

Nova vas

2 km; 15 min

Radovljica

2.

Radovljica

4 km; 20 min

Mošnje (po gozdni učni poti)

2 km; 10 min

Globoko

1 km; 5 min

Mišače

2 km; 10–15 min

Zgornja Dobra - Srednja Dobra

2 km; 10 min

Spodnja Dobra

2 km; 15 min

Prezrenje

2 km; 10 min

Podnart

2 km; 10 min

Zaloše

1,5 km; 10 min

Otoče

1 km; 5 min

Posavec

1,5 km; 10 min

Ljubno

4 km; 25 min

Brezje

0,5 km; 5 min

Noše

1,5 km; 10 min

Črničec

2 km; 10 min

Povin

1 km; 5 min

Spodnji Otok

2 km; 10 min

Gorica

1 km; 5 min

Vrbnje

2 km; 10 min

Radovljica

Lesce so zanimiv, hitro razvijajoč se kraj sredi Radovljiške kotline. Stari zapisi Lesce uvrščajo med najstarejša naselja na Gorenjskem. Nekdaj so bile v lasti brikenskih škofov, tako kot Bled in Bohinj. Danes lahko v Lescah občudujemo kulturno dediščino (župnijska cerkev Marijinega vnebovzeta, Legatova hiša), uživamo lahko v pogledu na Julijske Alpe ali pa prespimo ob terasah Save Dolinke v enem največjih kampov pri nas, kampu Šobec.

Begunje na Gorenjskem so vasica z obilo znamenitostmi. Obiščete lahko dva muzeja: muzej Avsenik, kjer je predstavljena zgodba bratov Avsenik, začetnikov narodnozabavne glasbe, in Alpski smučarski muzej Elan. Podamo se lahko na različne poti (Lambergova pot, vaška pot in druge), obiščemo grad Kamen in občudujemo Plečnikova paviljona na robu posestva gradu Katzenstein. S cerkvice Svetega Petra na Begunjami se nam odpre krasen razgled na Radovljico. V mirni dolini Draga si lahko spočijemo ali pa se od tu podamo naprej v Karavanke – morda mimo Roblekovega doma do vrha Begunjščice.

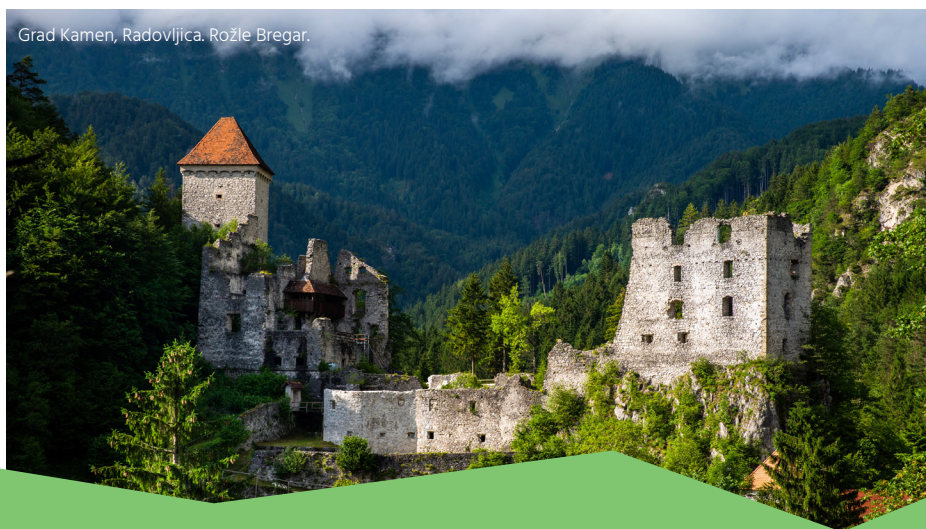
Bazilika Marije Pomagaj na Brezjah je glavno romarsko središče v Sloveniji. Bogato okrašeno pročelje je narejeno po načrtih Ivana Vurnika, prostor pred baziliko pa je urejen po načrtih Jožeta Plečnika. Za številčen obisk cerkve je pravzaprav poskrbela slika Marije Pomagaj, ki jo je po zaobljubi leta 1814 naslikal L. Layer iz Kranja. Ko so kapelico opremili s podobo, je obisk postajal vse številčnejši in prvotna cerkev premajhna. Nova cerkev je bila posvečena leta 1900. Zaradi čudežnih ozdravljenj so leta 1907 sliki Marije dodali še krono.

Brezje, Radovljica. Miran Kambič.

Grad Podvin leži v vasi Mošnje. Posestvo je bilo prvič omenjeno že v 14. stoletju kot last gospodov Podvinskih. Po izumrtju rodu so posestvo prevzeli celjski grofi, za njimi Habsburžani, nazadnje pa jo je kupil francoski princ de Polignac in v njem z družino preživel poletja. Dobro je govoril slovensko. Grad je bil po drugi svetovni vojni nacionaliziran, v njem je dobila prostore kmetijska šola, nato je služil kot gostinski in nekaj časa kot protokolarni objekt. Avgusta 1990 je v njem na pobudo Franceta Bučarja, takratnega predsednika slovenske skupščine in predsednika skupščine ustavne komisije, zasedala strokovna komisija, ki je v enem oblikovala prvi osnutek slovenske ustave. Ta različica je zato poznana kot »podvinska ustava«.

Danes je grad žal zapuščen, v nekdanji konjušnici pa je danes priznana, z Michelinovo zvezdico nagrajena restavracija Vila Podvin.

Ali veste?

V drugi polovici 15. stoletja, v času zgodnjih plenilskih vdorov s turškega ozemlja, so meščani Radovljico zaščitili z gradnjo mestnega obzidja z obrambnimi stolpi. Vseh stolpov je bilo v obzidju kar 16. Na prostoru današnjih prvih hiš ob vstopu v staro mestno jedro so stala gornja utrjena mestna vrata, spodnja so gledala proti sotočju Save in Lipniški dolini. Obzidje je obdajal dokaj širok obrambni jarek. Do današnjih dni se je mestno obzidje ohranilo le deloma. Veste, kje? V zidovih stavb, ki so se od 17. stoletja dalje zidu že dotikale, deloma na področju cerkve in njej pripadajočih objektih, ki so nekdaj tvorili pomemben del obrambnega sistema. Obrambni jarek, edini te vrste v Sloveniji, je bil poleg dela obzidja v zadnjih letih obnovljen.

Viri:

Občina Jesenice:

- <https://www.jesenice.si/o-obcini/item/30-splosna-predstavitev-obcine>
- <https://turizem.jesenice.si>
- <http://www.gmj.si>

Mestna občina Kranj, spletna stran:

- <https://www.kranj.si/o-kranju>
- <https://www.brdo.si/sl/grad-brdo>

Občina Naklo:

- <https://www.naklo.si/objave/175>

Občina Radovljica:

- <https://www.radolca.si/sl/znamenitosti/zanimivi-kraji/radovljica>
- <https://www.radovljica.si/obcinskevsebine/200>
- <http://www.ks-radovljica.si/index.php/znamenitosti-radovljice/20-mestno-obzidje-in-obrambni-jarek>

Občina Tržič:

- <https://www.trzic.si/o-trzicu/zgodovina.html>
- <https://www.bled.si/sl/kaj-videti-poceti/znamenitosti/6/soteska-vintgar>
- <http://museums.si/sl-si/Domov/Muzeji/Muzej?id=10175>
- <https://www.kam.si/zavrsnica>
- <https://www.visit-trzic.com/znamenitosti/naravne/morkisce-blata.html>
- <https://www.visit-trzic.com/znamenitosti/kulturne/trziski-muzej.html>
- <https://visitzirovnica.si/ostale-znamenitosti/>
- <https://visitzirovnica.si/jansev-cebelnjak/>
- <https://visitzirovnica.si/presernova-rojstna-hisa/>
- <https://gradovislovenije.si/project/podvin-podwein/>
- <https://www.radolca.si/sl/znamenitosti/kultura-in-zgodovina/cerkve/bazilika-marije-pomagaj-breze>
- <https://www.visit-trzic.com/znamenitosti/naravne/dovzanova-soteska.html>
- http://udinborst.com/slovensko/o_udin_borstu/
- <http://www.dedi.si/dediscina/319-vogvarjeva-hisa-v-spodnjih-dupljah>

Viri fotografij:

- Jesenice: Aleš Krivec, Foto Vidmar, Aleš Košir, Gregor Vidmar
- Kranj: Jošt Gantar
- Naklo: Mirko Kunšič in arhiv Občine Naklo
- Radovljica: Rožle Bregar, Jošt Gantar, Miran Kambič
- Tržič: Jošt Gantar

